

3/1998

HINTA- JA

PALKKA-

TIEDOTE

Tässä numerossa mm.

■ Työvoimakus-
tannustutkimus
1996 valmis-
tunut

■ Suomen hinta-
taso OECD:n seit-
semmänneksi
korkein

■ Uusi tulosopi-
mus nosti palkko-
ja vuoden 1998
alussa

■ Laadunmuutos-
ten käsittelystä
kuluttajahintain-
deksissä

■ Tuontihinnat
laskeneet vuodes-
sa viisi prosenttia

■ Kuluttajahinta-
tilasto, elokuu
1998

Hinta- ja palkkatiedote

3/1998

3 Työvoimakustannustutkimus 1996 valmistunut

PALKAT

6 Uusi tulosopimus nosti palkkoja vuoden 1998 alussa

8 Teollisuuden tuntipalkat nousivat 1,5 prosenttia

10 Tuotantopanosten hinnat laskeneet

11 Maa- ja kotieläintöissä kokonaisansiot laskeneet

HINNAT

12 Vuoden alussa asuntojen hinnat nousivat kolme prosenttia

14 Tuontihinnat laskeneet vuodessa viisi prosenttia

15 Suomen hintataso OECD:n seitsemänneksi korkein

16 Laadunmuutosten käsittelystä kuluttajahintaindeksissä

18 Kuluttajahintatilasto, elokuu 1998

23 Indeksitaulukko

Hinta- ja palkkatiedote sisältää ajankohtaista ja tiivistettyä tilastotietoa hinnoista, palkoista ja työtaisteluista.

Aikaisempien numeroiden aiheina ovat olleet mm.

- * Suomen hintataso edelleen OECD:n korkeimpia (3/1997)
- * Yksityisen sektorin kaikkien palkansaajien tuntiansio keskimäärin 63,10 mk (4/1997)
- * Asunto-osakeyhtiön hoitokulut 13,80 mk/m² (5/1997)
- * Kuluttajahintaindeksi on uudistettu (1/1998)
- * Työtaistelujen työaikamenetykset viisinkertaistuivat vuonna 1997 (2/1998)

Tiedote ilmestyy viisi kertaa vuodessa, englanninkielinen kooste kerran vuodessa.

SVT Suomen virallinen tilasto
Palkat 1998:18

Helsinki 14.10.1998

Julkaisun tiedot vapaasti lainattavissa. Lainattaessa mainittava lähdeksi Tilastokeskus.

ISSN 0784-8374/Palkat
ISSN 0789-2462/Hinnat

Taitto: Hilikka Lehikoinen

Tiedustelut

(09) 17 341

Ilkka Hemmilä/Palkat

Arja Kinnunen/Hinnat

TYÖVOIMAKUSTANNUSTUTKIMUS 1996

VALMISTUNUT

Tilastokeskuksessa on juuri valmistunut vuoden 1996 yksityisen sektorin työvoimakustannuksia selvittänyt tutkimus. Samaan aikaan valmistui Tilastokeskuksessa vastaava kuntasektoria koskenut tutkimus. Valtion omalta sektoriltaan tekemä tutkimus julkaistiin jo aikaisemmin. Yksityisen sektorin tutkimus liittyi EU:n kaikkia jäsenmaita velvoittavaan hankkeeseen. Sen päätavoitteena oli selvittää työvoimakustannusten tasoa ja rakennetta sekä verrata vuoden 1996 tuloksia aikaisemmin tehtyihin vastaaviin tutkimuksiin. Tutkimuksessa olivat mukana kaikki toimialat lukuun ottamatta alkutuotantoa sekä palvelualoilta liikennettä, henkilökohtaisia palveluita ja julkista hallintoa.

Taulukossa 1 on esitetty kokonaistyövoimakustannukset tehtyä työtuntia kohden (=tuntityövoimakustannukset) ja kokonaistyövoimakustannukset vuodessa henkilöä kohden (=vuosityövoimakustannukset) sekä välillisten työvoimakustannusten osuus kokonaistyövoimakustannuksista. Kokonaistyövoimakustannukset on saatu, kun työnantajan palkkakustannuksista, sosiaaliturvan kustannuksista ja muista työvoimakustannuksista on vähennetty yritysten saamat kustannusten korvaukset (työterveyshuollon korvaukset, työllistämistuki ja koulutuskorvaukset). Kustannusten korvaukset yhteensä olivat teollisuustoimialoilla 0,5 % ja palvelualoilla 0,4 % kokonaistyövoimakustannuksista. Pelkän työllistämistuen osuus oli 0,1 % kokonaistyövoimakustannuksista.

Välillisiin työvoimakustannuksiin sisältyvät välilliset palkat (=osa kokonaispalkoista), sosiaaliturvan kustannukset ja muut työvoimakustannukset (esim. työterveys-

huolto, autoetu, työpaikkaruokailu jne.).

Työvoimakustannukset toimialoittain vuonna 1996

Taulukosta 1 ja kuviosta nähdään, että tuntityövoimakustannukset olivat vuonna 1996 suurimmat paperiteollisuudessa, energiahuollossa ja pankkitoiminnassa. Pienimmillään tuntityövoimakustannusten osuudet olivat tevanake-teollisuudessa, muussa valmistuksessa, vähittäiskaupassa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa. Vuosityövoimakustannukset olivat paperiteollisuudessa ja tukkukaupassa muita korkeampia, mutta melko samansuuruisia sähkö-, kaasun- ja vesihuollossa ja vakuutustoiminnassa.

Taulukosta 1 nähdään myös, että tunti- ja vuosityövoimakustannusten välillä on toimialojen kesken huomattavia eroja. Tuntityövoimakustannukset ovat esimerkiksi pankkitoiminnassa tukkukauppaa ja vakuutustoimintaa suuremmat, mutta vuosityövoimakustannukset pienemmät. Tämä johtuu siitä, että työtuntien määrä (tehdyt työtunnit vuodessa) on tukkukaupassa (1735 tuntia) ja vakuutustoiminnassa (1701 tuntia) työntekijää kohden suurempi kuin pankkitoiminnassa (1580 tuntia). Palvelualoista varsinkin tutkimustoiminnassa (1564 tuntia), muussa liike-elämää palvelevassa toiminnassa (1592 tuntia) sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa (1616 tuntia) thety työaika oli muita aloja lyhyempi tämän tutkimuksen aineistossa.

Välillisten työvoimakustannusten osuuksissa on muutamien toimialojen kesken huomattavia eroja. Teollisuustoimialoista selvästi suu-

rin osuus on paperiteollisuudessa. Ero johtui mm. prosessialalle tyyppillisistä vuorovapaakorvauksista, vuonna 1996 maksetusta suhdan-nerahasta, lomarahosta ja korkeista palvelusvuosikorvauksista. Metalliteollisuuden muita alhaisempaa osuutta selittää ns. pekkaapäivien korvausten lukeminen tehdyn työajan palkkoihin, jolloin ne eivät sisälly välillisiin työvoimakustannuksiin. TEL-maksut olivat metalliteollisuudessa hieman muita alhaisempia, mikä selittyy suurilla yrityksillä olevien eläkesäätiöiden hyvästä tuotosta noususuhdanteen alkaessa.

Palvelualoilla välillisten työvoimakustannusten osuudet olivat teollisuusaloja pienemmät pankki- ja vakuutustoimintoja lukuun ottamatta. Näillä molemmilla aloilla lomapalkkojen ja -korvausten osuus oli muita aloja korkeampi todennäköisesti henkilökunnan vähentämisestä johtuneiden lomakorvausten kasvun vuoksi. Pankkitoiminnassa myös työsuhteen päättymisestä annettavan korvauksen osuus oli selvästi korkeampi. Näillä naisvaltaisilla aloilla sairausajan ja äitiysajan palkkojen osuus oli hieman muita suurempi. Vakuutustoiminnassa olivat lisäksi selkeästi muita aloja korkeammat työpaikkaruokailun ja koulutuskustannusten osuudet. Vähittäiskaupassa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa muiden, vapaaehtoisiksi luonnehdittavien työvoimakustannusten kustannusosuudet olivat muita toimialoja pienemmät.

Välillisiä työvoimakustannuksia voidaan havainnollistaa niillä kustannuksilla, joita työnantajalle koituu hänen työntekijälle maksamansa palkan lisäksi. Vuonna 1996 niiden osuus oli teollisuustoimialoilla keskimäärin 31,2 % ja pal-

TAULUKKO 1.

Tuntityövoimakustannukset tehtyä työtuntia kohden ja vuosityövoimakustannukset (1000 mk/henkilö), sekä välillisten työvoimakustannusten osuus kokonaistyövoimakustannuksista tärkeimmillä toimialoilla vuonna 1996

TOL 95 Toimiala		Tuntityövoimakustannukset mk/tunti	Vuosityövoimakustannukset 1000 mk/henkilö	Välilliset työvoimakustannusten osuus kokonaistyövoimakustannuksista (%)
10-14	Mineraalien kaivu	113	187	40,4
15, 16	Elintarviketeollisuus	104	174	40,6
17-19	Tekstiili-, vaate-, nahka- ja kenkäteollisuus	81	130	40,0
20	Puutavaran, puutuotteiden ym. valmistus	96	159	38,5
21	Massan, paperin ja paperituotteiden valm.	145	233	45,6
22	Kustantaminen, painaminen ym.	128	199	40,1
23-25	Kemianteollisuus	125	205	40,7
26	Rakennusaineteollisuus	108	178	40,3
27-35	Metalliteollisuus	115	192	38,1
36-37	Muu valmistus	90	142	39,8
	Teollisuus yhteensä	115	188	39,8
40-41	Sähkö-, kaasun- ja vesihuolto	138	221	43,3
45	Rakentaminen	105	174	38,8
50	Moottoriajoneuvojen kauppa, korjaus ym.	105	177	38,2
51	Tukkukauppa	130	227	38,2
52	Vähittäiskauppa	83	141	36,1
55	Majoitus- ja ravitsemistoiminta	83	135	34,8
65	Pankkitoiminta	138	217	42,3
66	Vakuutustoiminta	131	223	43,3
70-74	Kiinteistö- ym. palvelut	117	191	38,1
	Palvelut yhteensä	111	184	38,4

velualoilla keskimäärin 31,7 % (= sosiaaliturvan ja muiden työvoimakustannusten suhde kokonaispalkkoihin). Nämä prosenttiosuudet kuvaavat sitä, että maksaessaan työntekijälleen 1000 markkaa palkkaa, työnantaja joutuu sen lisäksi maksamaan 312 mk (teollisuus) tai 317 mk (palvelut) muita kustannuksia. Eroa selittävät lähinnä palvelualojen työpaikkaruokailun ja autoedun teollisuutta suuremmat suhteelliset kustannukset.

Palkka- ja työvoimakustannukset yritysten kokoluokittain

Taulukossa 2 on esitetty palkka- ja työvoimakustannukset vuonna 1996 yritysten kokoluokittain teollisuudessa, muussa jalostuksessa ja palveluissa.

Taulukosta havaitaan, että teollisuudessa palkkakustannukset kasvavat suoraviivaisesti yrityksen koon kasvaessa. Sama koskee niin

tunti- kuin vuosityövoimakustannuksiakin. Muussa jalostuksessa jakauma on samanlainen lukuun ottamatta toiseksi suurinta kokoluokkaa, jolla kustannukset olivat suurimmat. Sen sijaan palveluissa ei yrityksen koon ja palkka- tai työvoimakustannuksien kesken ole selkeää yhteyttä. Palkka- ja työvoimakustannukset ovat toiseksi suurimmassa yrityskokoluokassa (250-499 henkeä) pienimmät, mutta erot kokoluokkien välillä ovat pienet.

Taulukko 2.

Palkkakustannukset ja kokonaistyövoimakustannukset tehtyä työtuntia kohden sekä vuosityövoimakustannukset (1000 mk/henkilö) teollisuudessa, muussa jalostuksessa ja palveluissa yritysten kokoluokittain (henkilökunnan määrä) vuonna 1996

TOL 95 Toimiala	Palkkakustannus	Tuntityövoima-	Vuosityövoima-
	mk/tunti	kustannus mk/tunti	kustannus 1000 mk/hlö
D Teollisuus			
- 49	73	95	156
50-249	81	106	176
250-499	87	115	187
500-	97	127	209
Yhteensä	87	115	188
C, E, F Muu jalostus			
- 49	78	101	164
50-249	83	109	184
250-499	96	129	209
500-	95	126	206
Yhteensä	85	112	184
G, H, J, K Palvelut			
- 49	83	110	182
50-249	84	112	188
250-499	81	108	179
500-	86	113	186
Yhteensä	84	111	184

Rakenne kokoluokittain

Välillisten työvoimakustannusten suhde kokonaispalkkoihin kasvoi yleensä yrityskoon kasvaessa suurinta yrityskokoluokkaa lukuun ottamatta. Toimialoittain ja kustannuserittäin oli pieniä eroja.

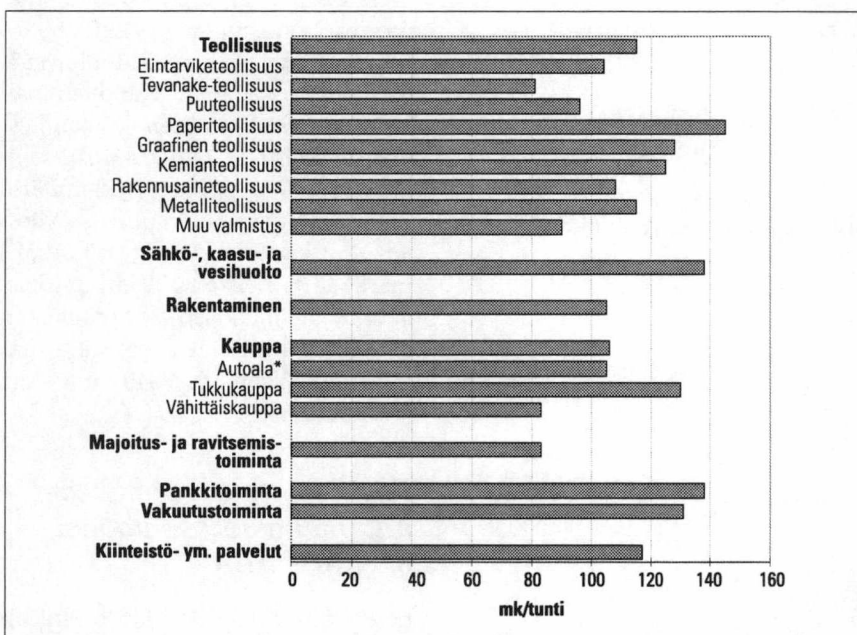
Välillisten palkkojen ryhmässä ja siellä erityisesti sairausajan palkoissa suhde kokonaispalkkoihin kasvoi suoraviivaisesti yrityskoon kasvaessa. Sen sijaan tähän ryhmään kuuluvien lomapalkkojen ja lomarahojen suhde kokonaispalkkoihin oli suurimmilla yrityksillä muita yrityksiä pienempi.

Rakentamisessa sekä kiinteistö-, vuokraus- ym. palveluissa välillisten palkkojen suhde oli muista poiketen suurin viimeisessä yrityskokoluokassa.

Sosiaaliturvan kustannusten ryhmässä suurimpien yritysten kustannusten suhde kokonaispalkkoihin oli pienimpien yritysten tasolla. Muiden työvoimakustannusten ryhmässä kustannusten suhde kokonaispalkkoihin kasvoi jalostuksen toimialoilla yrityskoon kasvaessa, mutta palvelualoilla ei ollut tällaista selkeää kustannusten suhteen ja yrityskoon välistä yhteyttä.

Suurimpien yritysten keskimääräistä pienempi sosiaaliturvan kustannuksien suhde kokonaispalkkoihin selittyy ainakin osaksi sillä, että useat suuret yritykset ovat voineet omien säätiöidensä avulla tai muuten vaikuttaa esimerkiksi muita pienempään eläkemaksuosuuteen. Toisaalta erityisesti suuret yritykset ovat joutuneet maksamaan työttömyysvakuutusmaksujen tasauksena edellisenkin vuoden maksuun.

KOKONAISTYÖVOIMAKUSTANNUKSET TEHTYÄ TYÖTUNTIA KOHDEN TÄRKEIMMILLÄ TOIMIALOILLA VUONNA 1996

Lähde Yksityisen sektorin työvoimakustannukset 1996 (Palkat 1998:15)

Lisätietoja Pentti Jonninen (09) 174 3581, Mikko Mankki (09) 1734 3460

UUSI TULOSOPIMUS NOSTI PALKKOJA VUODEN 1998 ALUSSA

Joulukuussa 1997 solmittu uusi tulopoliittinen kokonaisratkaisu on voimassa vuoden 1998 alusta tammikuun 15. päivään vuonna 2000. Sopimuksen hyväksyivät kaikki keskusjärjestöt ja se on hyvin kattava. Yleissopimus kohottaa nimellispalkkoja molempien sopimusvuosien alussa keskimäärin 85 penniä tunnilta tai 142 markkaa kuukaudessa, kuitenkin vähintään 1,6 %. Vuonna 1998 palkkoja nostavat lisäksi alakohtaisesti sovittavat 0,5 %:n järjestelyvara ja 0,4 %:n nais- ja matalapalkkaerä.

Kokonaisratkaisuun sisältyy indeksiehto. Mikäli kuluttajahintaindeksin (1995=100) nousu joulukuusta 1997 lokakuuhun 1998 ylittää 2,6 prosenttia, palkkoja nostetaan yleissopimuksen lisäksi indeksiehdon ylittävää inflaatiota vastaavalla määrällä 1.1.1999. Tulopoliittinen sopimusvaltuuskunta määrittelee mahdollisen indeksikorotuksen tarpeen ja tason. Tulopoliittiseen kirjattu ansiokehitystarkastelu tehdään huhti-toukokuussa 1999. Sen vertailuajanjakso ulottuu huhtikuusta 1997 huhtikuuhun 1998.

Tulosopimuksen toteuduttua maan hallitus sitoutui keventämään palkansaajien verotusta. Muun muassa palkansaajien sairausvakuutusmaksu alenee 1,9 prosenttiyksiköstä 1,5 prosenttiyksikköön vuonna 1998. Seuraavana sopimusvuonna valtion tuloveroasteikkoja alennetaan 0,5 prosenttiyksikköä ylintä porrasta lukuun ottamatta ja asteikkoihin tehdään 2 prosentin inflaatiotarkistus.

Palkansaajien ansiotaso kohosi keskimäärin 2,8 prosenttia vuoden 1998 alussa

Ansiotasoindeksin ennakkotietojen mukaan palkansaajien säännöllisen työajan nimellisansiot olivat kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä keskimäärin 2,8 % suuremmat kuin edellisen vuoden viimeisellä neljänneksellä. Palkkoja nostivat tammikuun alun sopimuskorotukset 2,6% ja palkkaliukumat 0,2% . Alakohtaiset erot sopimuskorotuksissa aiheutuivat pääosin nais- ja matalapalkkaeristä.

Sektoreittain tarkasteltuna nimellisansiot kohosivat vuoden alussa yksityisellä sektorilla ja valtiolla 2,9 % ja kunnissa 2,7%.

Toimialoista nimellispalkat nousivat eniten majoitus- ja ravitsemistoiminnassa 3,6%, tukku- ja vähittäiskaupassa 3,5% sekä kuljetuksessa 3,2%. Vähiten ansiot kohosivat terveyden- ja sairaanhoidossa 2,4% sekä teollisuudessa, talonrakentamisessa ja vakuutustoimialalla 2,6%.

Palkansaajaryhmittäin nimellispalkkojen nousu vuoden alussa oli tuntipalkkaisilla 2,7 %, kuukausipalkkaisilla 2,9 %, naisilla 2,9 % ja miehillä 2,8 % .

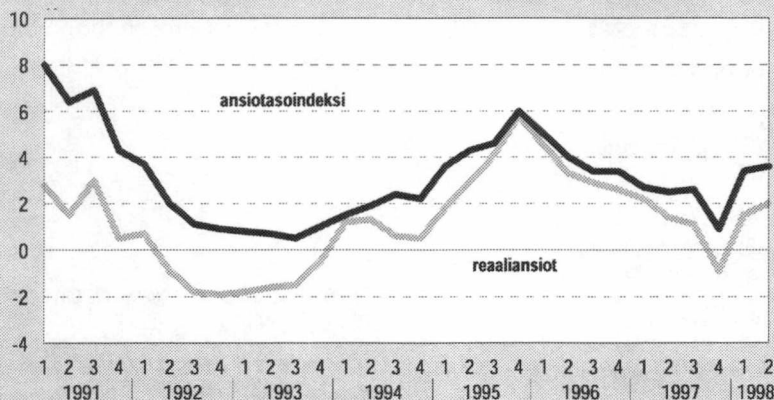
Vuoden 1998 toisen neljänneksen ansiotaso oli keskimäärin 3,6 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin

Kuluvan vuoden huhti-toukokuussa palkansaajien nimellisansiot olivat keskimäärin 3,6 % ja reaaliensiot 2,0% suuremmat kuin vastaavana aikana vuotta aiemmin. Vuoden aikana ansiot nousivat yksityisellä sektorilla keskimäärin 3,8%, valtiolla 3,5% sekä kunnissa 2,9%. Kaikkien palkansaajien säännöllisen työajan keskiansio oli huhti-toukokuussa ennakkotietojen mukaan keskimäärin 11180 markkaa kuukaudessa. Miesten kuukausikeskiansio oli 12328 markkaa ja naisten 10034 markkaa. Kuukausipalkkaisen henkilöstön keskiansio oli 11609 markkaa ja tuntipalkkaa saavien 9940 markkaa kuukaudessa.

Edellisen tulosopimuksen aikana ansiotaso kohosi 6,4 prosenttia

Edellisen, syksyllä 1995 solmitun tulopoliittisen kokonaisratkaisun

MUUTOS EDELLISEN VUODEN VASTAAVASTA NELJÄNNEKSESTÄ

ANSIOKEHITYS (%) ANSIOTASOINDEKSIIN MUKAAN

	Muutos vuoden 1997 viimeisestä neljänneksestä*		Muutos vuoden 1997 vastaavasta neljänneksestä*		Muutos edellisestä vuodesta	
	I/1998	II/1998	I/1998	II/1998	1996	1997
Kaikki palkansaajat:	2,8	0,2	3,4	3,6	3,9	2,1
- sopimuksen mukainen nousu	2,6	0	2,6	2,6	3,2	1,3
- liukuma ja rakenteelliset tekijät	0,2	0,2	0,8	1,0	0,7	0,8
Sektoreittain:						
- yksityinen	2,9	0,2	3,5	3,8	3,9	2,2
- valtio	2,9	0,2	3,5	3,5	3,9	2,4
- kunnat	2,7	0,1	2,8	2,9	4,1	1,9
Toimialoittain:						
- teollisuus	2,6	0,2	3,7	3,9	3,8	2,8
- talonrakentaminen	2,6	0,3	3,1	4,4	3,3	1,3
- kauppaa	3,5	0,2	4,6	4,5	4,3	2,5
- majoitus ym.	3,6	0,1	3,7	3,7	2,4	1,2
- kuljetus	3,2	0,2	3,3	3,3	4,7	1,9
- tietoliikenne	2,9	0,2	3,5	3,5	6,0	2,8
- rahoitus	2,9	0,2	4,1	3,9	4,7	2,1
- vakuutus	2,6	0,2	4,0	3,7	3,2	3,2
- julkinen hallinto	2,9	0,1	2,7	2,9	4,1	1,5
- koulutus ja tutkimus	2,9	0,1	2,9	2,9	3,6	1,7
- terveydenhoito	2,4	0,1	2,7	2,8	4,7	2,1
- sosiaalipalvelut	2,9	0,1	3,2	3,3	4,4	2,1
Palkansaajaryhmittäin:						
- tuntipalkkaiset	2,7	0,2	3,3	4,0	3,8	2,0
- kuukausipalkkaiset	2,9	0,2	3,4	3,4	4,0	2,2
- miehet	2,8	0,2	3,3	3,7	3,7	2,0
- naiset	2,9	0,2	3,4	3,5	4,1	2,3

*muutokset perustuvat ennakkotietoihin

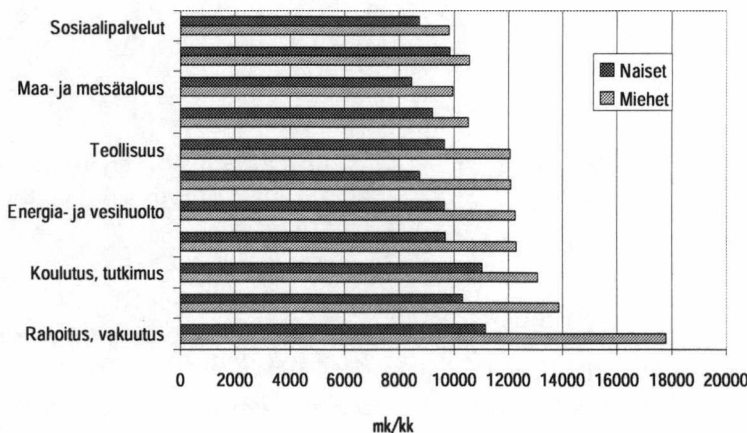
voimassaoloaikana, 1.10.1995-31.12.1997 palkansaajien nimellisansiot nousivat ansiotasoindeksiin mukaan keskimäärin 6,4 %. Ansioita kohottivat sopimuskauden alkupuolelle painottuneiden yleis- korotusten lisäksi palkkaliukumat

sekä eräät edellisellä sopimuskaudella päätetyt korotukset. Liukumat pysyivät sopimuskauden aikana maltillisina. Tulospöytämuksen tavoitteen mukaisesti eri palkansaajaryhmien ansiokehitys tasoittui

kahteen aiempaan liittokierrokseen verrattuna.

Tilastokeskuksen ansiotasoindeksi kuvaa palkansaajien säännöllisen työajan bruttoansioiden keskimääräistä muutosta neljännesvuosittain. Säännöllisen työajan ansio sisältää peruspalkan lisäksi vain ns. säännöllisen työajan lisät, kuten ikä-, kokemus- ja palvelusvuosilisät sekä ammattipätevyyden, tehtävän ja toimipaikan sijainnin perusteella maksetut lisät. Palkoista ei ole vähennetty veroja eikä veroluonteisia maksuja. Säännöllisen työajan ansio ei siten sisällä mm. ylityökorvauksia eikä välillisiä, ei-tehdyn työajan palkkoja, kuten loma-ajan palkkaa ja lomarahaa.

KUUKAUSIANSIOITA TOIMIALOITTAIN 1997

Lähde: Ansiotasoindeksi 1998, 2. neljännes
Lisätietoja Jari Haapasalmi (099 1734 3445)

TEOLLISUUDEN TUNTIPALKAT NOUSIVAT 1,5 PROSENTTIA

Teollisuuden työntekijöiden keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio oli neljännellä neljänneksellä 1997 59,74 markkaa. Keskiansio nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 1,5 prosenttia. Miesten keskituntiansio 62,38 mk ja naisten 51,60 mk ja ansioiden nousu molemmilla 1,5 prosenttia.

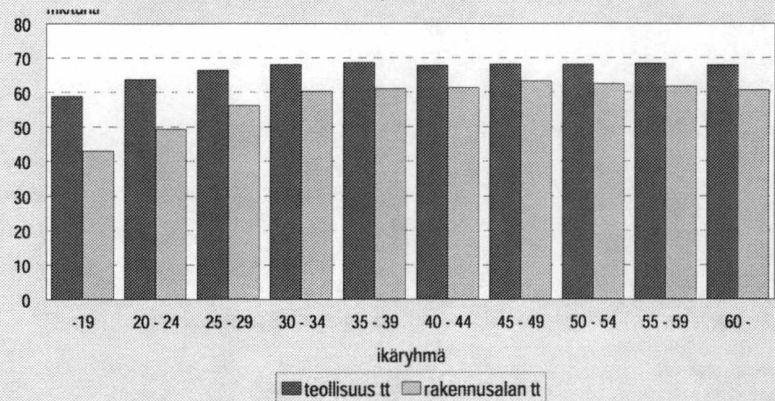
Sunnuntai- ja ylityökorotukset mukaan lukien keskimääräinen tuntiansio oli 64,47 mk. Kokonais-tuntiansio nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 2,2 prosenttia.

Vuodesta 1991 lähtien ei elintarvike-, juoma- ja tupakkateollisuudessa ole kerätty tietoja kaikilta tilastoneeljänneksiltä. Jos teollisuuden ansioihin otetaan mukaan elintarvike-, juoma- ja tupakkateollisuus, jossa neljännellä neljänneksellä 1997 työskenteli n. 14 000 tuntipalkkaista työntekijää, olivat miesten ja naisten säännöllisen työajan tuntiansiot 59,39 mk ja kokonaistuntiansiot 63,93 mk.

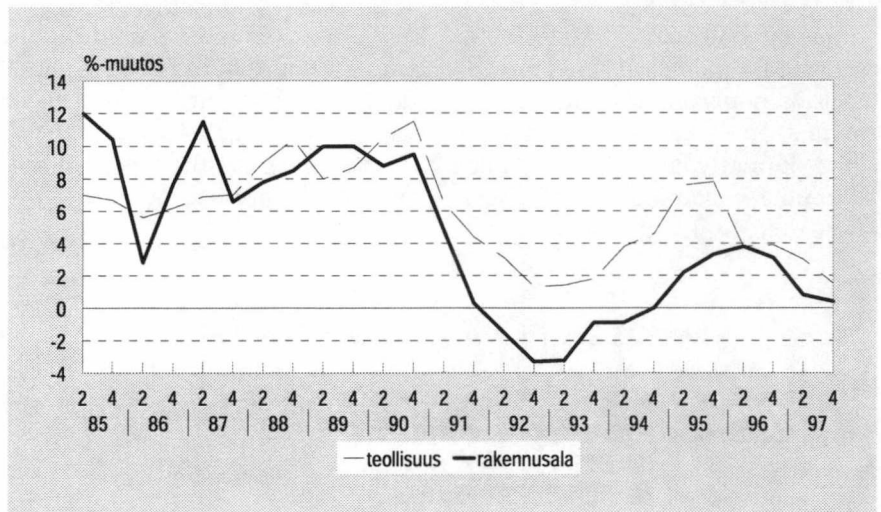
Rakennusalan tuntipalkat nousivat 0,4 prosenttia

Rakennusalan työntekijöiden keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio oli 59,81 mk neljännellä neljänneksellä 1997. Miehillä ansio oli 60,05 mk ja naisilla 47,50 mk. Edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä ovat ansiot yhteensä nousseet 0,4 prosenttia. Miehillä ansio nousi 0,4 prosenttia ja naisilla 0,7 prosenttia. Sunnuntai- ja ylityökorotuksineen keskimääräinen tuntiansio oli tällä neljänneksellä 61,10 markkaa. Kokonaistuntiansio nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 0,2 prosenttia.

SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN TUNTIANSIOT IKÄRYHMITÄIN
TEOLLISUUDESSA JA RAKENNUSALALLA
neljännellä neljänneksellä 1997

TEOLLISUUDEN JA RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÖIDEN SÄÄNNÖLLISEN
TYÖAJAN TUNTIANSIOIDEN MUUTOKST EDELLISEN VUODEN
VASTAAVASTA NELJÄNNEKSESTÄ 1985-1997 4. NELJÄNNEKSE

Palkka- ja ansiokäsitteet

Teollisuuden ja rakennusalan tuntipalkkatilasto kuvaa tehdyn työajan ansioita.

Säännöllisen työajan tuntiansio sisältää aika-, urakka- ja palkkiotyöstä maksetut palkat sekä työaikaan liittyvät ja muut erilliset lisät.

Kokonaisansioihin on edellisten lisäksi luettu myös yli- ja sunnuntai-työkorotukset.

Lähde Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden palkat 4.neljännes 1997

Lisätietoja Anne Suhtala (09) 1734 3489

Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden lukumäärät ja säännöllisen työajan tuntiansiot 4. neljänneksellä 1997

Toimiala	Lukumäärä	Naisten %-osuus	Tuntiansio, mk			Muutos % IV/96- IV/97	Muutos % II/97 - IV/97
			Miehet	Naiset	Yhteensä		
Koko teollisuus	150 761	24,9	62,38	51,60	59,74	1,5	1,0
Kaivostoiminta	407	6,6	70,27	50,19	69,00	0,7	1,1
Turveteollisuus	249	7,2	47,47	39,78	46,94	1,9	-2,5
Tekstiiliteollisuus	4 516	67,5	52,96	44,11	47,07	1,2	0,5
Elintarviketeollisuus*	14 300	44,3	58,81	51,44	55,63	0,7	-
Vaatetus, nahka ja kenkäteollisuus	3 566	84,1	45,46	40,89	41,62	0,8	0,1
Puutavateollisuus	11 663	23,2	58,16	54,42	57,33	2,1	1,8
Paperiteollisuus	25 155	16,0	67,70	60,28	66,55	3,1	2,0
Graafinen teollisuus	8 283	35,8	60,97	52,41	58,02	0,2	1,2
Huonekaluteollisuus	4 983	27,1	51,42	48,11	50,54	0,4	1,0
Kemianteollisuus	13 285	28,1	59,86	47,94	56,33	0,5	0,5
Lasi- savi ja kivitöiteollisuus	7 786	17,5	58,15	51,46	56,60	1,3	1,1
Metallien perusteollisuus	8 259	10,2	69,90	63,91	57,03	2,2	1,7
Metallituote- ja kulkuneuvoteollisuus	55 964	23,5	62,95	53,84	60,88	1,4	1,7
Muu teollisuus	2 245	40,5	59,77	50,95	56,28	3,6	3,9
Voimalaitokset	4 400	7,1	62,14	51,03	61,48	0,6	2,2
Koko rakennusala	21 586	2,4	60,05	47,50	59,81	0,4	1,3
Talonrakennus	11 545	3,1	58,78	46,90	58,48	0,7	1,5
Sähköasennusala	2 054	0,5	70,17	51,03	70,09	5,5	4,8
Putkiasennusala	1 701	0,3	66,19	.	66,15	1,2	2,5
Maalausala	1 655	4,5	60,18	50,93	59,78	1,4	2,5
Rakennuspeittäjä	358	2,0	58,93	.	58,77	5,8	3,3
Teollisuuseristysala	482	1,7	55,13	.	55,13	-11,5	-2,9
Tienpäällystysala	813	1,7	59,01	44,01	58,84	-0,4	4,2
Vedeneristysala	553	0,4	66,06	.	66,05	7,7	-3,9
Maa- ja vesirakennusala	2 291	1,1	52,71	41,24	52,62	-0,6	-0,5
Lasitus- ja hiomoala	134	7,5	49,20	47,42	49,06	-0,3	-0,1

*Elintarviketeollisuuden lukumäärä ja ansiot eivät sisälly koko teollisuuden lukuhiin.

TUOTANTOPANOSTEN HINNAT LASKENEET

Maatalouden tuotantopanosten hinnat ovat nousseet taiseisesti vuoden 1995 jälkeen. Tämän vuoden vaihteessa tuotantopanosten hintaindeksi kääntyi laskuun rehujen ja energian halpenemisen vuoksi. Investointikustannuksissa käännettä ei ole kuitenkaan tapahtunut. Samanaikaisesti tuottajahinnat ovat laskeneet nopeammin kuin tuotantopanosten hinnat.

Rehut ja energia halvempia

Tuotantopanosten hinnat olivat ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 0,4 % ja toisen 1,4 % aikana halvempia kuin vuotta aiemmin. Kesäkuussa tuotantopanosten hinnat olivat laskeneet 2,5 prosenttia vuodessa. Lasku aiheutui eniten rehujen sekä energian ja lannoitteiden halpenemisestä. Rehut olivat kesäkuussa 4,3 prosenttia halvempia. Rehuista eniten ovat laskeneet sika-rehujen hinnat 5,9 prosentilla vuodessa. Loppukesästä rehujen hinnat laskevat lisää. Energian hinta on laskenut vuodessa 6,5 prosenttia. Energian hintaan on vaikuttanut eniten öljytuotteiden halpeneminen.

Rakennusinvestoinnit kallistuvat kesäkuussa 1,7 % vuodessa. Hintojen nousu rakentamisessa oli vuotta aiemmin lähes viisi prosenttia. Kone- ja laiteinvestoinneissa hintakehitys näyttää päinvastaiselta. Hinnat olivat kesäkuussa puoli prosenttia korkeammat, kun vuotta aiemmin hinnat eivät juurikaan nousseet.

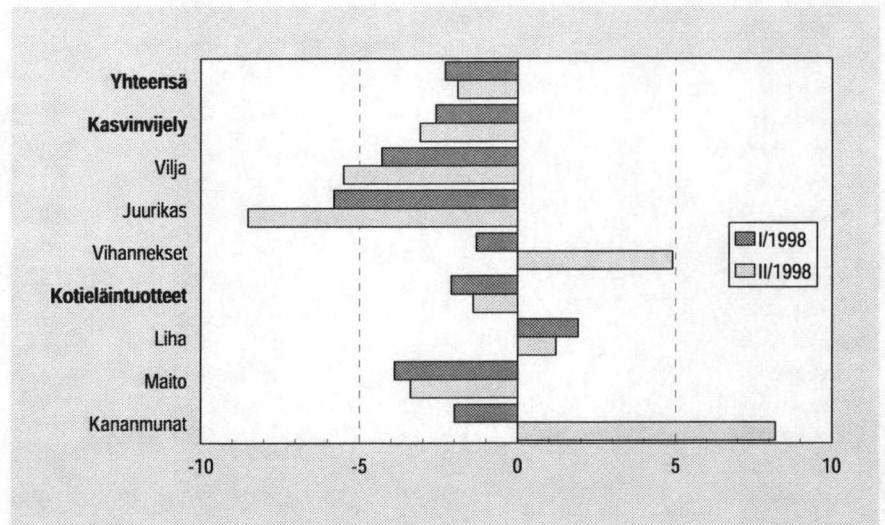
Tuottajahinnat laskeneet 1,9 %

Kesäkuussa maatalouden tuottajahinnat olivat 1,9 % alempia kuin

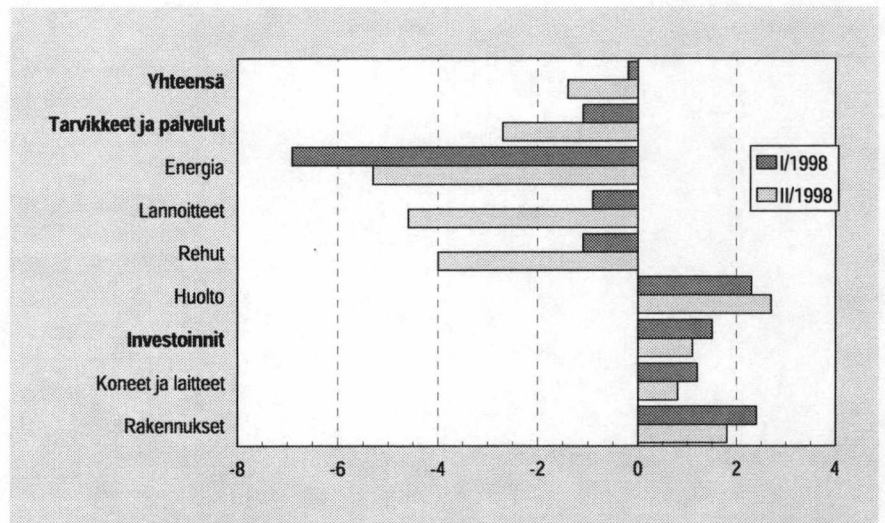
vuotta aiemmin. Hintojen lasku näyttää kiihtyneen, mikä johtuu suurimmaksi osaksi entistäkin halvemmasta maidosta, viljasta ja juurikasveista. Maito oli 3,4%, vilja 5,0

% ja juurikasvit 10,9 % halvempia kuin vuotta aiemmin. Maidon hinnan lasku johtuu tukitason alentumisesta. Maidon hinta ilman tukea on viime vuotisella tasolla. Viljan

TUOTTAJAHINTOJEN VUOSIMUUTOKSET
I/1998 JA II/1998

TUOTANTOPANOSTEN HINTOJEN VUOSIMUUTOKSET %
I/1998 JA II/1998

hinnan alentuminen on seurausta huonosta rehuviljan menekistä ja myös osittain tuen alentumisesta. Kananmunien hinta kävi viime vuoden kesäkuussa alimmillaan. Kananmunien hinta on noussut pohjalukemiin verrattuna 8,4 %. Lihan hinta oli lähes viime kesäisellä tasolla eli 0,2 % alempi. Kotieläintuotteiden hintaindeksi laski yhteensä kaksi prosenttia vuodessa.

Vihannekset olivat kesäkuussa jopa 27,3 % kalliimpia. Kurkun hinta laski vuoden 1997 kesäkuussa pohjalukemiin mistä aiheutuu suurin muutos tämän vuoden kesäkuuhun verrattuna. Verrattaessa vuosineljänneksiä saadaan parempi kuva hintakehityksestä. Toisella vuosineljänneksellä vihannesten hinnat olivat 4,9 % korkeammat kuin vuosi sitten. Syksyn hintakehitystä on vielä vaikea ennustaa

osittain myöhäisen ja vaikean sadonkorjuukauden takia, mutta näillä näkymin ainakin joissakin kasvinviljelytuotteissa hinnat tulevat olemaan eri tasolla kuin vuosi sitten. Sadon niukkuus voi nostaa hintoja, mutta toisaalta huonolaa-tuisesta sadosta ei parasta hintaa saada. Myös lihamarkkinoilla on odotettavissa vaikeuksia sianlihan hinnan pudottua Tanskassa ja muuallakin EU:n alueella.

Lähde Maatalouden hintaindeksi 1998

Lisätietoja Pentti Wanhatalo (09) 1734 3466

MAA- JA KOTIELÄINTÖISSÄ KOKONAISANSIOT LASKENEET

Maaseudun työnantajaliiton keräämien tietojen perusteella marraskuussa 1997 maatalouden yleisissä töissä oli keskimääräinen kokonaiskeskituntiansio 42 mk, joka on lähes 4% alempi kuin vuotta aiemmin. Kotieläintöissä vastaavana ajankohtana keskituntiansio oli 43 mk eli 6% alem-

pi kuin vuotta aiemmin. Naisten keskiansiot laskivat jopa 11 %, mutta miesten ansiot nousivat vajaan prosentin. Kotieläinten hoitotöissä työskentelee naisia ja miehiä lähes yhtä paljon. Vaikka maa- ja kotieläintöissä kokonaisansiot ovat laskeneet, ovat säännöllisen työajan ansiot nousseet. Kaikilla muil-

la työaloilla kokonaisansiot ovat nousseet. Suurin ansioiden nousu on ollut viherrakennustöissä, jossa ansiot ovat nousseet noin 10 %.

Lähde Maa- ja metsätöyöntekijöiden palkat 1998, 2. neljännes

Lisätietoja Pentti Wanhatalo (09) 1734 3466

Maataloustöyöntekijöiden kokonaiskeskituntiansioita työaloittain, marraskuu 1997

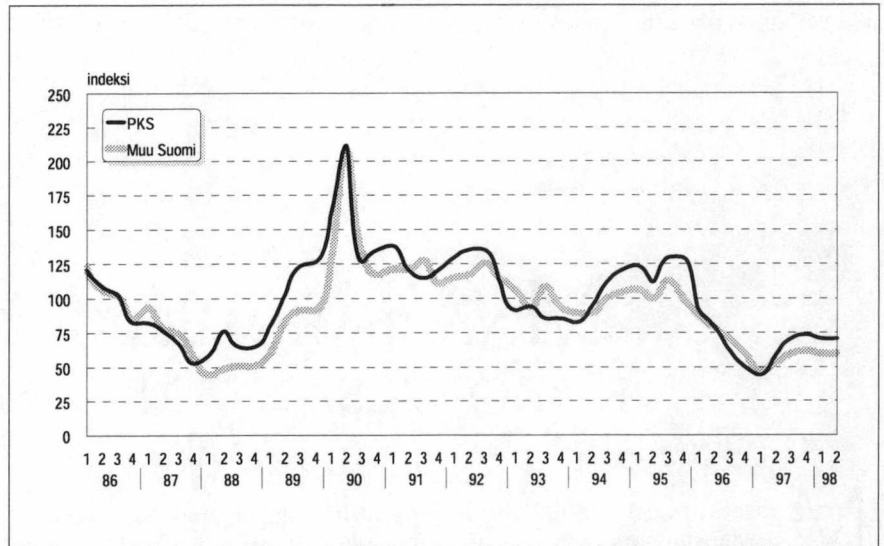
Työala	lkm	Naisten %-osuus	Miehet	%-muutos ed.vuosi	Naiset	%-muutos ed. vuosi	Kaikki	%-muutos ed. vuosi
Yleiset työt	250	14	42,75	-3,1	35,83	-3,7	41,72	-3,8
Kotieläinten hoitotyöt	102	48	43,41	-11	43,45	0,8	43,43	-6
Puutarhatyöt	674	74	41,82	3,4	38,26	2,3	39,2	2,6
Taimistotyöt	104	59	37,65	1,3	36,27	0,6	36,84	0,7
Golfalan työt	35	14	50,68	2,6	50,24	3,2
Viheraluerakentajat	120	24	47,16	10,8	43,25	8,1	46,21	10,3
Turkistarhatyöt	137	14	46,11	1,6	42,75	7,1	45,64	2,5
Rehukeskustyöt	124	2	56,59	3,4	56,12	3,3

VUODEN ALUSSA ASUNTOJEN HINNAT NOUSIVAT KOLME PROSENTTIA

Vanha kerrostaloasunto maksoi kuuluvan vuoden tammi-maaliskuussa keskimäärin kolme prosenttia enemmän kuin viime vuoden loka-joulukuussa. Hintojen nousu oli pääkaupunkiseudulla maan keskiarvoa nopeampi, keskimäärin 3,8 prosenttia, Helsingissä 3,5 prosenttia, Espoossa 4,5 prosenttia ja Vantaalla 2,7 prosenttia. Muualla maassa hinnat nousivat keskimäärin 2,5 prosenttia, Turussa 2,4 prosenttia, Tampereella 1,1 prosenttia, Kuopiossa 4,1 prosenttia, Vaasassa 5,4 prosenttia ja Oulussa 2,3 prosenttia. Vuodessa vanhat kerrostalohuoneistot kallistuvat 10,2 prosenttia. Markoissa tämä tarkoittaa, että 1998 alkukuukausina neliömetrihinta oli keskimäärin noin 644 mk korkeampi kuin vuosi sitten vastaavana aikana.

Alueelliset erot hintatasossa ovat suuria. Helsingin ydinkeskustassa neliömetrihinta on yli 13 000 mk, Helsingissä keskimäärin 10 339 markkaa ja pääkaupunkiseudun ulkopuolella keskimäärin noin 5500 markkaa, Turussa ja Tampereella noin 6000 markkaa.

MYyntIAJAN MEDIAANI-INDEKSI PÄÄKAUPUNKISEUTU JA MUU SUOMI

Myyntiajan mediaani-indeksi

Myyntiajan mediaani-indeksi kuvaa myyntiajan kehitystä vuodesta 1986. Mediaaninen myyntiaika tarkoittaa että tämä on keskimääräinen myyntiaika, eli 50% kaupoista on

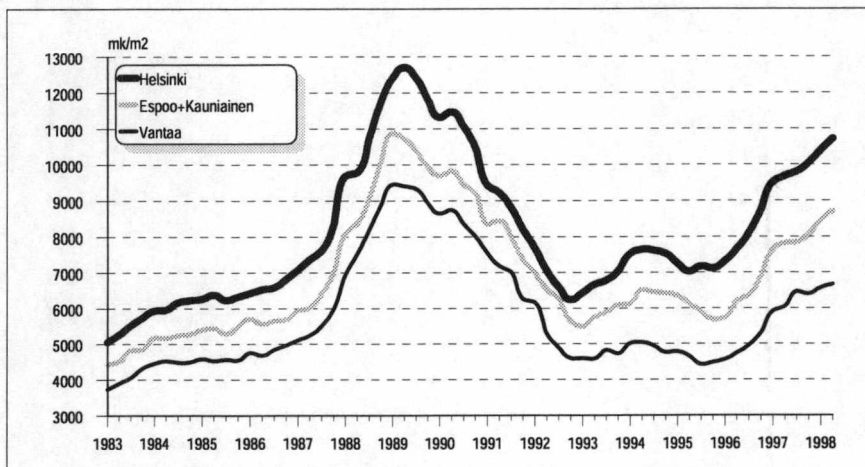
tehty pidemmän aikaa ja 50% nopeammin. Mediaani on parempi kuvaaja myyntiajalle kuin keskiarvo. Kaupat, joissa myyntiaika on hyvin pitkä tai kaupat jotka tehdään välittömästi vaikuttavat paljon keskiarvoon, mutta mediaani on vakaampi.

Myyntiaikojen tilastoinnissa on paljon ongelmia ja niistä saadut tiedot ovat vain suuntaa antavia. Esimerkiksi jotkut asunnon omistajat ovat ensin yrittäneet itse myydä asuntoaan ja vasta sitten kääntyneet välittäjän puoleen tai ovat voineet vaihtaa välittäjää, tilastoon tulee kuitenkin aina toteutuneen kaupan välittäneen antama myyntiaikatie. Myyntiaikoja ei julkaista päivinä tai viikkoina. Myyntiajan mediaani-indeksin tarkoitus onkin lähinnä kuvata myyntiajan muutosta.

Lähde Asuntojen hinnat 1998, 2. neljännes

Lisätietoja Eugen Koev (09) 1734 3397, Petri Kettunen (09) 1734 3558

KERROSTALOASUNTOJEN VELATTOMAT NELIÖHINNAT PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

VANHOJEN KERROSTALOASUNTOJEN VELATTOMAT NELIÖHINNAT KESKIMÄÄRIN, INDEKSI 2. NELJÄNNEKSELLÄ 1998 SEKÄ MUUTOKSET 1. NELJÄNNEKSELLÄ 1998

Kaupunki	mk/m ²		Nimell. indeksi ¹ 2.nelj.	muutos edell. nelj. %	Reaali- indeksi 2.nelj.	muutos edell. nelj. %	Kaupat tilastossa ² lkm
	1.nelj.	2.nelj.					
Koko maa	6 935	7 110	193,2	2,5	116,3	1,9	3 899
Pääkaupunkiseutu	9 710	9 970	187,0	2,7	112,5	2,1	1 379
Muu Suomi	5 616	5 763	197,5	2,6	118,8	2,0	2 520
Helsinki ³	10 399	10 726	189,5	3,1	114,0	2,5	957
Helsinki-1	13 139	13 675	220,4	4,1	132,6	3,4	181
Helsinki-2	11 055	11 481	190,9	3,8	114,8	3,2	246
Helsinki-3	9 479	9 665	180,0	2,0	108,3	1,3	362
Helsinki-4	7 284	7 601	183,6	4,4	110,5	3,7	167
Espoo+Kauniainen	8 431	8 715	195,5	3,4	117,6	2,7	231
Vantaa	6 578	6 676	167,6	1,5	100,9	0,9	191
Kehykunnat ⁴	5 302	5 569	178,1	5,0	107,2	4,4	204
Tampere	6 120	6 502	212,3	6,2	127,7	5,6	222
Turku	5 922	6 039	175,7	2,0	105,7	1,4	254
Pori	4 957	5 182	227,8	4,5	137,1	3,9	76
Lappeenranta	6 352	6 481	200,2	2,0	120,4	1,4	96
Kouvola	4 497	4 560	186,9	1,4	112,4	0,8	79
Lahti	5 076	5 179	183,3	2,0	110,3	1,4	210
Hämeenlinna	6 185	6 326	248,8	2,3	149,7	1,7	47
Kotka	4 206	4 414	191,6	4,9	115,3	4,3	59
Rauma	4 580	4 922	228,9	7,5	137,7	6,8	37
Kuopio	6 479	6 539	201,5	0,9	121,2	0,3	144
Jyväskylä	6 637	6 836	187,7	3,0	112,9	2,4	151
Vaasa	6 891	6 590	202,4	-4,4	121,8	-4,9	42
Mikkeli	5 723	5 882	214,7	2,8	129,2	2,2	68
Joensuu	5 970	6 000	168,3	0,5	101,3	-0,1	86
Oulu	6 256	6 378	202,3	2,0	121,7	1,3	170
Rovaniemi	5 443	5 735	174,1	5,4	104,7	4,7	44

1 Nimellishintaindeksi 1983=100

2 Tilasto sisältää alueittain 30 - 50 % asutokaupoista.

3 Helsinki-1 = keskusta ja eteläosat, Helsinki-2 = pääasiassa länsiosia,
Helsinki-3 = pääasiassa keski- ja pohjoisosia, Helsinki-4 = pääasiassa itä- ja koillisosia

4 Kehykunnat = Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Nurmijärvi, Riihimäki, Sipoo, Tuusula ja Vihti

TIETOJA ASUNTOJEN HINNOISTA!

Tarjoamme Sinulle varainsiirtoverolaskelmiin perustuvaa, monipuolista ja kattavaa tilastojulkaisua.

ASUNTOJEN HINNAT 1997

Julkaisu sisältää asuntojen keskimääräiset hinnat ja kauppojen lukumäärät kunnittain sekä velkaosuudet ja kauppasummat. Kokonaiskauppasumma asunto-osakekaupoissa oli vuonna 1997 noin 23,5 miljardia markkaa! Lisäksi Sinulla on mahdollisuus tilata yksityiskohtaisia tietopalvelutalusteita oman toivomuksesi mukaan. Tietoja saat postinumeron ja yhden viikon tarkkuudella aina vuodesta 1985 lähtien.

Soita puh. (09) 1734 2011 ja tilaa valmis julkaisu (150 mk)

tai soita

puh. (09) 1734 3558/Asumisen hinnat ja tilaa tilastosi sellaisena kuin Sinä sen haluat.

Lisätietoja ja tilausmahdollisuus myös Internet: www.stat.fi/tk/hp/ashin.html

TUONTIHINNAT LASKENEET VUODESSA VIISI PROSENTTIA

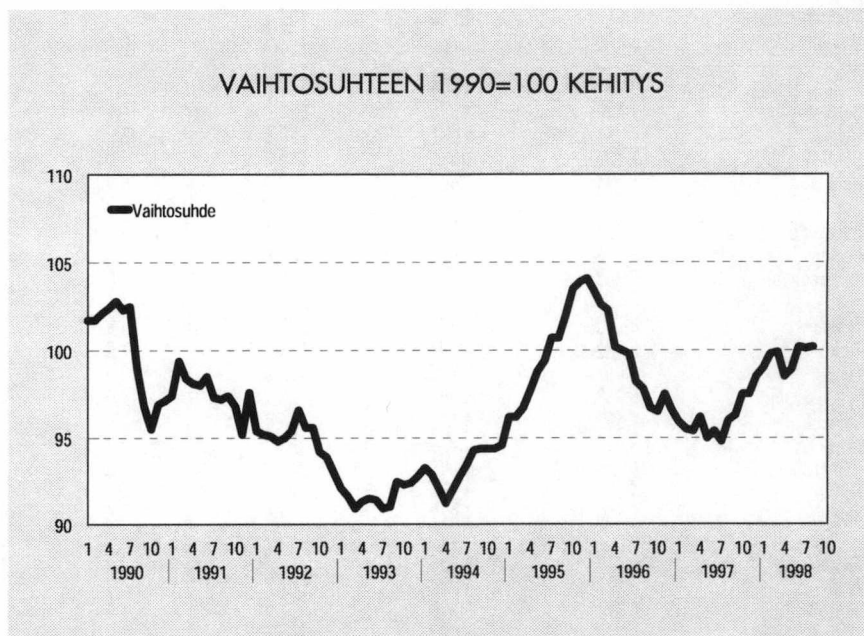
Tuontihinnat laskivat Tilastokeskuksen mukaan 5,1 prosenttia viime vuoden elokuusta tämän vuoden elokuuhun. Lasku aiheutui raakaöljyn, sähköteknisten tuotteiden, värimetallien, metallimalmien, kemikaalien ja öljytuotteiden halpenemisestä.

Energiatuotteiden tuontihinnat laskivat vuodessa lähes 22 prosenttia sekä raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden tuontihinnat 6 prosenttia. Eniten alenivat mineraalien ja värimetallien hinnat, runsaat 24 prosenttia. Öljytuotteet halpenivat 17 prosenttia ja sähkötekniset tuotteet 8 prosenttia.

Heinäkuusta elokuuhun tuontihinnat laskivat 0,7 prosenttia, mikä johtui sähköteknisten tuotteiden, maataloustuotteiden, kemikaalien, raakaöljyn, sähkön, värimetallien sekä kumi- ja muovituotteiden hintojen laskusta.

Vientihinnat laskivat viime vuoden elokuusta 1,6 prosenttia. Tähän oli syynä sähköteknisten tuotteiden, öljytuotteiden, puutavaran ja värimetallien halpeneminen.

Heinäkuusta elokuuhun vientihinnat alenivat 0,6 prosenttia. Eriyisesti selluloosan, paperin ja paperituotteiden sekä kemikaalien, värimetallien ja öljytuotteiden hinnat laskivat.

Teollisuuden tuottajahinnat eli kotimaisten tavaroiden tehtaanhinnat laskivat viime vuoden elokuusta 1,9 prosenttia öljytuotteiden, värimetallien, sähköteknisten tuotteiden, elintarvikkeiden, kemikaalien ja puutavaran halpenemisen takia.

Heinäkuusta elokuuhun teollisuuden tuottajahinnat alenivat 0,4 prosenttia. Tämä aiheutui lähinnä energiatuotteiden sekä raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden hintojen laskusta.

Tukkuhinnat laskivat 2,1 prosenttia viime vuoden elokuusta. Tuontitavaroiden tukkuhinnat laskivat 4,5 prosenttia ja kotimaisten tavaroiden tukkuhinnat 0,8 prosenttia.

Tilastokeskuksen vienti- ja tuontihintaindekseistä (1990=100) laskettu **ulkomaankaupan vaihtosuhte** vahvistui viime vuoden elokuusta 4,4 prosenttia. Vaihtosuhte kertoo vienti- ja tuontihintojen suhteen.

Kansainvälinen raaka-aineiden hintakehitys

Raaka-aineiden dollaripohjaisia maailmanmarkkinahintoja mittava **HWWA-indeksi** laski viime vuoden elokuusta runsaat 24 prosenttia. Eniten halpenivat energia, runsaat 30 prosenttia sekä värimetallit, runsaat 26 prosenttia.

Lähde Tuottajahintaindeksit 1998, elokuu. Tilastokeskus

Lisätietoja Jarmo Ranki (09) 1734 3472

Tuottajahintaindeksien kuukausi- ja vuosimuutokset elokuussa 1998, %

Indeksit	7/98 - 8/98	8/97 - 8/98
Teollisuuden tuottajahintaindeksi	-0,4	-1,9
Vientihintaindeksi	-0,6	-1,6
Tuontihintaindeksi	-0,7	-5,1
Kotimarkkinoiden perushintaindeksi	-0,3	-2,1
Tukkuhintaindeksi	-0,3	-2,1

SUOMEN HINTATASO OECD:N SEITSEMÄNNEKSI KORKEIN

Arkikokemus Suomen kalleudesta saa tukea myös OECD:n julkaisemasta hintatasovertailusta. Kun yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa päivitetään valuuttakurssimuutoksilla ja inflaatiotarkistuksilla vuoden 1998 toukokuulle, on Suomi OECD-maista seitsemänneksi kallein. Muutosta on kuitenkin tapahtunut, sillä vielä vuosikymmenen taitteessa Suomi oli Euroopan ja OECD-maiden kallein maa yksityisen kulutuksen kokonaishintatasolla mitattuna.

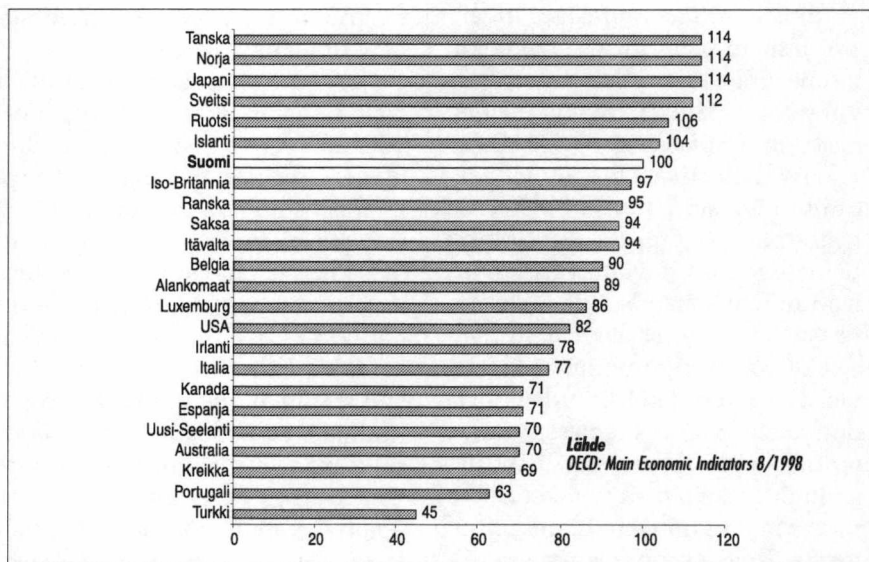
Suomea kalliimmiksi asettuvat muut Pohjoismaat, Japani ja Sveitsi. Edullisimpia ovat edelleen Etelä-Euroopan maat (Portugali, Kreikka) ja Turkki. Yksityisen kulutuksen kalleudesta puhuttaessa erityisesti alkoholijuomat, tupakka, autot, kirjat ja lehdet ovat Suomessa kalliita verrattuna useimpiin muihin EU-maihin.

Miten tuloksiin on päädytty?

Hintatasovertailuissa tarkastellaan samantyyppisten tuotteiden hintoja eri maissa. Yksityisen kulutuksen osalta hyödykekorin painorakenne muodostetaan kotitalouksien kulutuksen mukaiseksi. Kaiken kaikkiaan tutkimuksessa selvitetään noin 3500 hyödykkeen ja palveluksen hinta.

Maiden välisten hintavertailujen kautta lasketaan valuuttojen vä-

YKSITYISEN KULUTUKSEN KOKONAISHINTATASO TOUKOKUUSSA 1998, SUOMI = 100

Kansainväliset yksityisen kulutuksen hintatasoindeksit on laskettu vuoden 1995 ostovoimaparieteettien pohjalta korjaamalla niitä valuuttakurssien muutoksilla ja inflaatiokertoimilla. Lisätietoja kansainvälisestä hintavertailusta puh. (09) 17 341 / Harri Kananoja tai Arja Seittenranta.

liset arvosuhteet, ostovoimaparieteetit. Tämä ns. OVP-kurssi on maan valuutan todellisen ostovoiman mukainen vaihtokurssi.

Hintatasoindeksi lasketaan jakamalla ostovoimaparieteetti valuutan vaihtokurssilla. Indeksi antaa kuvan tavallaan turistinäkökulmasta: jos ostokseni Suomessa maksaisivat 100 markkaa, miten paljon tarvitsen markkoja hankkiakseni samat hyödykkeet jossakin muussa maassa? Norjassa tuo yksityisen kulutuksen kattava "hyödy-

kekori" olisi maksanut tämän vuoden toukokuussa 114 markkaa ja Portugalissa 63 markkaa.

Vaihtoehtona Big Mac -indeksi?

The Economist -lehti on laskenut yksinkertaistetun ostovoimaparieteetin, ns. Big Mac -indeksin avulla. Nimensä mukaisesti indeksi lasketaan vertailemalla Big Mac -hampurilaisen hintaa eri maiden välillä. Hampurilainen on helppo vertaillava: sen koostumus on standardisoitu ja sitä on saatavana useissa maissa. Hampurilainen ei kuitenkaan riitä kansainvälisen hintavertailun perustaksi. Ohessa vertailun vuoksi hintatasoindeksit muutamille maille sekä Big Macin kautta laskettuna, että OECD:n tuottamina. Esim. Japanin kohdalla näiden kahden menetelmän antamat tulokset ovat kovin kaukana toisistaan.

Maa	BigMac \$ 7/98	"BigMac-indeksi (Suomi=100)	OECD hintatasoindeksi 5/98 (Suomi=100)
USA	2,63	71	82
Suomi	3,70	100	100
Saksa	2,78	75	94
Irlanti	2,61	71	78
Kreikka	2,20	59	69
Turkki	2,03	55	45
Japani	1,99	54	114

lähde: Main Economic Indicators 8/98, The Economist (1st August -)

LAADUNMUUTOSTEN KÄSITTELYSTÄ KULUTTAJAHINTAINDEKSISSÄ

Kuluttajahintaindeksi on yksi kansantalouden merkittävimmistä indikaattoreista. Indeksien laskemiseen liittyy kuitenkin monia ongelmia, joista huomattavimpia on indeksihyödykkeiden laadunmuutokset.

Hyödykkeissä tapahtuu laadunmuutoksia jatkuvasti. Yleensä laatu paranee, mutta esimerkiksi palveluissa on havaittavissa myös laadun heikkenemistä. Etenkin nopeasti kehittyvissä teknisissä hyödykkeissä laadunmuutokset ovat yleisiä – hyödykkeisiin tulee uusia ominaisuuksia ja olemassa olevat ominaisuudet paranevat. Kuluttajahintaindeksin tavoitteena on seurata saman tuotteen hinnanmuutoksia. Koska tuotteiden laatu kuitenkin muuttuu, hintojen kerääjien on yhä vaikeampaa löytää täsmälleen samanlainen tuote kuin edellisellä periodilla. Tämän takia indeksiin tulee joka kuukausi mukaan tuotteita, joiden ominaisuudet ovat edellisestä laskentakerrasta muuttuneet. Olisi siis pystyttävä selvittämään, mikä osa tuotteen hinnanmuutoksesta johtuu laadun muuttumisesta ja mikä osa hinnan muuttumisesta. Jos koko hinnanmuutos tulkitaan inflaatioksi, vaikka osa todellisuudessa johtuisikin laadun muuttumisesta, hintaindeksi yliarvioi inflaatiota.

Laadunmuutosten käsittely käytännössä

Suora vertailu on yksinkertaisin laadunmuutosten arviointimenetelmä. Jos laadunmuutos arvioidaan pieneksi, se voidaan unohtaa kokonaan ja laskea indeksi normaaliin tapaan. Tällaisissa tapauksissa voi lopulta syntyä suurikin harha, jos jätetään huomioimatta suuri joukko pieniä laadunmuutoksia. Harha

voi yhtä hyvin olla joko positiivinen tai negatiivinen, joten on myös mahdollista, että erisuuntaiset harhat kumoavat toisensa.

Jos tuotteen uusi ja vanha malli ovat samaan aikaan markkinoilla, voidaan vanhan ja uuden mallin hinnat limittää (*overlap pricing*). Hintojen limitys tapahtuu siten, että periodilta $t-1$ periodille t indeksi lasketaan vanhan mallin hintaan perustuen, mutta periodilta t periodille $t+1$ indeksi lasketaan käyttäen uuden mallin hintaa. Vanhan ja uuden mallin hinnat periodilla t tulkitaan limitystekniikassa kokonaan laadunmuutoksesta johtuvaksi, jolloin inflaation mahdollinen vaikutus jää huomioimatta. Hintojen limitäminen on melko harvinaista sen vuoksi, että vanha ja uusi malli ovat harvoin markkinoilla samanaikaisesti.

Automaattinen linkkaus on suosittu mutta kyseenalainen laadunmuutosten käsittelytapa. Menetelmässä uusi ja vanha malli tulkitaan täysin erilaisiksi ja uusi malli linkataan indeksiin niin, ettei indeksi kyseisenä kuukautena muutu. Euroopan Unionin tilastovirasto Eurostat on kehottanut jäsenmaita välttämään automaattisen linkkauksen käyttöä.

Suomessa arvion laadunmuutoksesta tekevät Tilastokeskuksen haastattelijat yhdessä myymälähenkilökunnan kanssa. Arviot tarkistetaan keskitetysti Tilastokeskuksessa. Käytännössä laadunmuutokset ilmaistaan erityisten laadunmuutoskoodien avulla. Laadunmuutoskoodeja on käytetty Suomen kuluttajahintaindeksissä jo pitkään. Koska menetelmä perustuu täysin arvioihin, on vaihtoehtoisena laadunmuutosten käsittelymenetelmänä tutkittu hedonista regressioanalyysia. He-

donisen menetelmän avulla laadunmuutosten vaikutukset hintoihin saadaan puhdistettua indeksistä. Nyt käytössä olevassa kuluttajahintaindeksissä 1995=100 hedonista menetelmää käytetään jo käytettyjen autojen sekä asuntojen hintakehityksen mittaamisessa.

Hedoninen regressioanalyysi

Hedoninen regressioanalyysi on ekonometrinen menetelmä, joka on kehitetty laadunmuutosten aiheuttamien hinnanmuutosten eliminomiseksi hintaindeksistä. Hedonisen menetelmän perusajatuksena on, että kuluttaja maksaa hyödykkeessä juuri sen ominaisuuksista. Hedonisen regressioanalyysin tarkoituksena on selittää hyödykkeen hintaa hyödykkeen laatuomponenttien avulla seuraavasti:

$$(1) p_i = \alpha + \sum_{j=1}^k \beta_j x_{ij} + \varepsilon_i \quad i=1, \dots, n,$$

missä selitettävänä muuttujana on hyödykkeen tai palvelun hinta p_i . x_{ij} :t ovat selittäviä laatuominaisuusmuuttujia, α on vakio ja ε_i virhetermi. Tämän lineaarisen mallin lisäksi voidaan estimoida myös logaritmoituja malleja.

Myyntiajankohdan vaikutus hintaan saadaan lisäämällä malliin kuukautta osoittavat aikaosoitinnuuttajat, jolloin malli on muotoa

$$(2) p_i = \alpha + \sum_{j=1}^k \beta_j x_{ij} + \sum_{t=2}^J \lambda_t D_{ti} + \varepsilon_{it},$$

missä D_{ti} on periodin t aikaosoitinnuuttaja ja λ_t sen kerroin. Myyntiajankohtaa osoittavista dummy-

muuttujista voidaan suoraan lukea periodien välinen puhdas hinnannuutos eli inflaatio. Tämä on ns. Griliches-tyyppinen hedoninen malli. Aikadummytekniikka olettaa, että parametriestimaatit pysyvät vakioina ajassa. Todellisuudessa kuitenkin on mahdollista, että kuluttajien arvostukset ja maut muuttuvat ajan kuluessa. Tämän takia malli tulisikin estimoida tarpeeksi usein, jotta arvostusten muutokset pystyttäisiin huomioimaan. Griliches-tyyppistä hedonista mallia on arvosteltu kertoimien vakioisuusoletuksen vuoksi. Suomessa onkin kehitetty toisenlainen hedoninen analyysimenetelmä, hedoninen interpolointi, jonka perusajatuksena on, että ominaisuusmuuttujien annetaan vaikuttaa hintoihin eri tavalla ajankohdasta riippuen. Regressiomalli estimoidaan siis jokaiselle kuukaudelle erikseen ja sallitaan näin parametriestimaattien vaihdella ajassa. Tällä tavoin saadaan joka kuukausi uudet ominaisuusmuuttujien estimaatit.

Matkapuhelinten hedoninen regressiomalli

Tilastokeskuksessa on kehitetty hedonisia malleja useille kestokulutushyödykkeille. Esimerkiksi pölynimureiden, jääkaappipakastinten sekä matkapuhelinten hintakehitystä on tutkittu hedonisella menetelmällä. Malleja ei toistaiseksi ole otettu käyttöön käytännön indeksilaadinnassa, mutta niiden kautta on saatu hyödyllistä informaatiota laadunmuutosmenetelmien kehitystyötä varten. Matka-

puhelin on hyvä esimerkki hyödykkeestä, jossa laadunmuutoksia tapahtuu jatkuvasti. Lähes aina uusi matkapuhelinmalli on edellistä laadukkaampi, eikä mikään malli viivy markkinoilla muutamaa vuotta kauempaa.

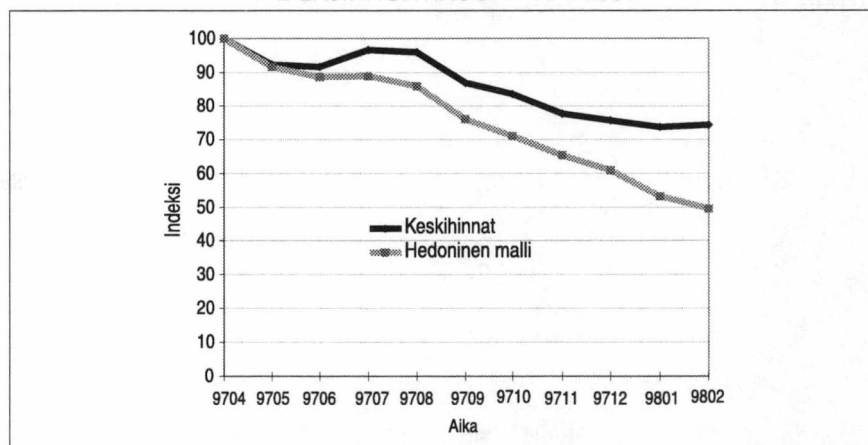
Matkapuhelinten hedonista mallia laadittaessa oli ensin selvitettävä ne ominaisuudet, joilla oletettiin olevan vaikutusta matkapuhelimen hintaan. Asiantuntijoiden avulla päädyttiin keräämään tietoja yhteensä 11 ominaisuudesta, joista lopulta 4 tuli mukaan lopulliseen malliin. Hintatietojen lukumäärä aineistossa on 752, ja hintahavainnot ovat ajanjaksolta huhtikuu 1997-helmikuu 1998. Hintojen kerääjät olivat tarkasteluperiodilla joutuneet vaihtamaan seurattavaa matkapuhelimen mallia yhteensä 55 kertaa. Näin suuri laadunmuutosten määrä on ominaista juuri nopeasti kehittyville hyödykkeille.

Malliin lisättiin aikaosoitinmuuttujat Griliches-mallityypin

mukaisesti. Mallin estimoinnin tuloksena saatiin kaksoislogaritminen malli, jossa selitettävänä muuttujana on matkapuhelimen logaritmoitu hinta. Mallin selitysasteeksi saatiin 80 prosenttia. Taulukkoon 1 on koottu mallin mukaiset matkapuhelimen hintaan vaikuttavat tekijät sekä niiden parametriestimaatit.

Selvästi paras selittäjä matkapuhelimen hinnalle on puhelimen koko. Kun regressiomalli ajettiin pelkästään koon ollessa selittävänä muuttujana, selitysasteeksi saatiin yli 40 prosenttia. Mallia voidaan tulkita siten, että esimerkiksi 10 prosentin lisäys matkapuhelimen koossa laskisi sen hintaa noin 13 prosenttia. Vastaavasti 10 prosentin lisäys soittoäänten määrässä nostaisi matkapuhelimen hintaa 1.5 prosenttia. Aikaosoitinmuuttujien mukaan matkapuhelinten laatu- ja korjatut hinnat laskivat tarkasteluperiodilla noin 50 prosenttia. Kuviosta 1 nähdään, että matkapu-

KUVIO 1. MATKAPUHELINTEN LAATUPUHDISTETTU HEDONINEN INDEKSI SEKÄ KESKIHINNOISTA LASKETTU LAATUKORJAAMATON INDEKSI. HUHTIKUU 1997=100.

Taulukko 1. Matkapuhelinten merkitsevät laatuominaisuudet

	Parametriestimaatti	PROB
Koko	-1.3249	0.0001
Soittoäänten lukumäärä	0.1527	0.0001
Vastaamattomien puhelujen muistio	0.1541	0.0001
Puheaika	0.1946	0.0001

limissa on tarkasteluperiodilla tapahtunut selvää laadun paranemista. Hedonisen mallin mukainen matkapuhelinten laatu puhdistettu indeksi laski tarkasteluperiodilla selvästi jyrkemmin kuin matkapuhelinten kuukauden keskihinnosta laskettu indeksi.

Lisätietoja Mari Suviranta, puh. (09) 1734 3501

KULUTTAJAHINTATILASTO

Kuluttajahintatilasto sisältää 194 tavarana ja palvelun keskihinnat, jotka on laskettu kuluttajahintaindeksiä 1995=100 varten kerätystä hinta-aineistosta.

Kuukausittaisia kuluttajahintatietoja julkaistaan viisi kertaa vuodessa ilmestyvässä Hinta- ja palkkatiedotteessa.

Erillisiä tulosteita voi tilata Sirpa Sillanpäältä (09) 1734 3559.

Mistä hinnat kerätään

Kuluttajahintaindeksiä varten kerätään hinnat 442 hyödykkeestä noin 2 000 liikkeestä yli sadasta kunnasta. Kuukausittain laskettava indeksi perustuu yli 50 000 hintatietoon. Tilastokeskuksen haastattelijat keräävät valtaosan hinnoista käymällä henkilökohtaisesti keruuliikkeissä noin kuukauden puolivälissä. Osa hinnoista kerätään soittamalla (esim. bensiini), osa hinnoista saadaan muista tilastoista (esim. asuntojen hinnat).

Päivittäistavaroiden hintoja kerätään noin 250 liikkeestä. Liikkeet on valittu tilastollisella otantamenetelmällä siten, että mitä enemmän liike myy, sitä suurempi todennäköisyys sillä on tulla mukaan keruuseen. Keruuliikkeissä ovat edustettuina kaikki liiketyypit; tavaratalot, marketit, lähikaupat, laattikomyymälät ja huoltoasemien elintarvikemyymälät sekä kioskit.

Hintakäsite

Kuluttajahintatilaston hinnat ovat kuluttajien keruuhetkellä tuotteista maksamia hintoja, joten myös alennushinnat ja erikoistarjoukset on otettu huomioon. Kolme kympillä -tarjoukset otetaan huomioon vain, jos tuotteen saa alennettuun hintaan myös yksittäin. Kuluttajahintatilastossa seurataan mahdollisimman tarkkaan määritellyn pakkauskoon hintaa. Koska pakkauskoot tuotemerkeittäin vaihtelevat, muutetaan kaikki hinnat yhteismitallisiksi

(kilo-, litrahinta tai hyvin tavallisen pakkauskoon hinta).

Kuluttajahintatilastossa julkaistaan vain niiden hyödykkeiden keskihintoja, joista kerätään tarpeeksi hintoja tilastollisesti luotettavan keskihinnan aikaansaamiseksi. Vaatteiden ja kodinkoneiden hinnat vaihtelevat niin paljon, että ei ole järkevää laskea niistä keskihintoja. Esimerkiksi miesten puvusta kerätään yhteensä 135 hintaa jotka vaihtelevat 1 000 markasta 3 000 markkaan.

Alueittaiset hinnat

Alueittaisia keskihintoja lasketaan niistä hyödykkeistä, joista kerätään tarpeeksi hintoja. Kuluttajahintatilastossa käytetään seuraavaa suuraluejakoa:

- Uusimaa
- Etelä-Suomi
- Itä-Suomi
- Väli-Suomi
- Pohjois-Suomi

Kuluttajahintatilaston tulosteet kuukausittain

- 200 mk kerta
- 300 mk neljännesvuosittain (4 tulostetta)
- 450 mk vuosi (12 tulostetta)

Muut tulosteet sopimuksen mukaan

Jos tiedot halutaan disketillä veloitetaan lisää 20 mk per toimitus

TILAUKSET JA TIEDUSTELUT: Sirpa Sillanpää (09) 1734 3559

KULUTTAJAHINTATILASTO ELOKUU 1998 (keskihinnat, markkaa)

Hyödyke	Määrä	Koko maa	Uusimaa	Etelä-Suomi	Itä-Suomi	Väli-Suomi	Pohjois-Suomi
Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat							
Erikoisvehnäjauhot	2 kg	7,89	8,02	7,95	8,20	6,63	8,36
Ruisjauhot	1 kg	4,81	5,03	4,83	4,61	4,88	5,30
Puurohiutaleet	700 g	7,05	6,99	7,04	7,02	7,16	7,05
Sämpyläjauhot	2 kg	11,61	10,97	11,44	12,39	10,99	12,52
Puuroriisi	1 kg	10,15	10,39	9,90	10,11	10,15	10,33
Pitkäjyväriisi	1 kg	15,24	14,72	15,16	14,11	17,01	15,81
Pakastetaikina	400 g	10,05	10,41	10,30	10,04	10,55	8,88
Näkkileipä	1 kg	25,97	27,80	25,67	25,38	24,42	25,41
Reikäleipä	1 kg	15,07	15,94	13,65	14,37	15,34	17,96
Pienet ruisleipäset	1 kg	22,06	21,41	21,67	22,58	22,68	22,97
Jälkiuunileipä	1 kg	20,62	20,06	21,00	20,37	20,61	20,92
Sekahiivaleipä	1 kg	18,80	20,38	18,07	19,58	17,91	16,94
Ranskanleipä	1 kg	11,71	11,70	11,15	12,26	13,42	10,99
Paahroleipä	1 kg	20,08	19,70	20,02	19,63	20,69	21,07
Pullapitko	1 kg	31,72	32,99	32,53	30,39	29,64	30,77
Viineri	100 g/kpl	6,01	6,49	6,03	5,82	5,40	5,76
Kääretorttu	1 kg	37,45	36,92	38,42	37,56	37,82	35,15
Voileipäkeksi	1 kg	18,75	18,50	19,04	18,78	18,54	18,64
Domino-tyyppinen täytekeksi	175 g	7,61	8,01	7,73	7,13	7,06	7,77
Digestiivikeksi	400 g	8,47	8,60	8,61	8,45	7,62	8,91
Karjalanpiirakka	1 kg	19,35	19,62	18,00	24,08	15,51	18,57
Sarvimakaroni	400 g	2,47	2,50	2,48	2,30	2,43	2,53
Maissihutaleet	1 kg	29,64	29,63	29,89	31,71	27,95	28,68
Spagetti	500 g	5,31	5,50	5,25	4,68	5,35	5,38
Naudan ulkopaisti	1 kg	49,03	50,96	47,67	47,15	48,10	44,81
Naudan lapa	1 kg	41,81	44,60	40,86	39,70	41,00	42,43
Naudan jauheliha	1 kg	32,80	34,36	31,75	32,56	33,66	31,87
Naudan suikalepaisti	1 kg	54,33	57,56	53,67	51,95	52,92	50,36
Porsaan ulkofile	1 kg	50,30	50,86	49,62	47,25	50,20	54,50
Porsaankyljys	1 kg	34,61	35,21	33,98	33,05	36,08	35,53
Siankeskikyliki	1 kg	27,72	29,53	27,47	22,50	31,33	31,24
Broilerinkoipi-reisipalat	1 kg	16,38	16,90	15,56	16,35	17,66	16,61
Palvikinkku	1 kg	63,07	65,41	61,06	61,47	64,40	66,89
Keittokinkku	1 kg	75,65	83,67	75,05	71,17	67,45	70,84
Meetvursti	1 kg	76,68	79,24	75,65	74,32	71,68	80,02
Pekonimakkara	1 kg	42,32	44,18	43,27	39,93	42,03	40,64
Lavantaimakkara	1 kg	28,00	31,91	28,15	25,37	23,10	25,49
Balkaninmakkara	1 kg	49,98	53,80	48,72	50,85	49,00	46,61
Kuorettomat nakit	300 g	8,06	8,03	8,25	7,77	7,81	8,04
Lenkimakkara	1 kg	17,99	17,94	17,66	17,85	18,63	18,50
Maksamakkara	1 kg	33,12	33,17	33,56	32,93	32,07	32,83
Lihamakaronaatikko	400 g	9,29	9,52	9,19	9,28	9,10	9,16
Lihapyrykät	400 g	10,16	10,03	10,12	9,90	10,31	10,57
Lihapiirakka	1 kg	23,49	23,53	23,50	23,94	23,01	23,11
Pizza	200 g	6,10	5,83	6,25	6,27	6,12	6,01
Mikroruoka-annos	300 g	11,08	11,29	10,92	11,02	10,66	11,34
Hernekeittopurkki	400 g	4,34	4,54	4,30	4,09	4,34	4,27
Lihaliemikuutiot	132 g/12 kpl	9,53	9,62	9,41	9,56	9,45	9,67
Kirjolohifile	1 kg	49,93	52,11	48,74	49,93	51,93	47,83
Pakasteseiti	400 g	13,05	13,01	12,83	13,19	13,14	13,71
Sillisäilykepurkki	100 g	9,78	9,97	9,67	9,78	9,59	9,94
Tonnikala	150 g	6,42	6,69	6,05	6,74	6,39	6,55
Kalapuikot	250 g	5,84	6,05	5,84	5,09	5,84	5,54
Kylmäsavukirjolohifile	1 kg	88,95	89,26	93,21	83,07	83,83	83,83
Katkaravut	1 kg	68,87	69,63	70,42	67,00	67,97	65,03
Täysmaito	1 l	3,80	3,86	3,80	3,68	3,59	4,04

Hyödyke	Määrä	Koko maa	Uusimaa	Etelä-Suomi	Itä-Suomi	Väli-Suomi	Pohjois-Suomi
Kevytmaito	1 l	3,84	3,91	3,85	3,72	3,64	4,00
Rasvaton maito	1 l	3,83	3,97	3,84	3,61	3,60	3,89
Kuohukerma	2 dl	4,80	4,86	4,76	4,77	4,84	4,85
Äidinmaidonkorvike	2 dl	1,97	1,97	1,94	1,49	1,97	2,19
Rasvaton piimä	1 l	4,37	4,51	4,31	4,28	4,39	4,54
Asidofilus-bifidus-piimä	1 l	5,18	5,14	5,08	5,28	5,28	5,30
Maustettu jogurtti	200 g	2,10	2,09	2,12	2,08	2,08	2,12
Kevytviili	200 g	1,68	1,69	1,68	1,63	1,70	1,70
Jälkiruokavanukas	120 g	2,32	2,31	2,36	2,20	2,27	2,42
Kermaviili	200 g	2,66	2,66	2,65	2,61	2,70	2,70
Ruokacreme	250 ml	4,86	4,75	4,89	5,05	4,83	4,77
Jogurttitölkki	1 kg	8,29	8,30	8,35	8,23	8,01	8,55
Emmentalijuusto, sinileimainen	1 kg	50,61	51,38	49,79	51,47	49,44	51,13
Edamjuusto	1 kg	37,68	37,67	37,30	37,30	36,76	40,35
Oltermanni-tyyppinen juusto	1 kg	43,13	43,96	42,45	41,48	43,66	44,00
Sinihomejuusto	1 kg	64,69	66,65	62,99	63,10	63,63	62,64
Raejuusto	200 g	5,89	5,90	5,85	5,86	5,85	6,17
Kananmunat	1 kg	11,17	11,68	10,99	10,72	11,15	11,16
Meijerivoi	500 g	13,65	14,39	13,36	13,79	13,04	13,86
Voi-kasviöljyseos	400 g	11,74	12,01	11,42	11,92	11,73	12,18
Talousmargariini	500 g	6,50	6,53	6,53	6,57	6,30	6,54
Jääkaappimargariini	400 g	6,88	6,84	6,86	6,80	7,03	7,03
Kasviöljy	1 l	15,43	15,68	15,51	15,22	14,91	15,60
Kevytmargariini	400 g	7,40	7,82	7,13	7,18	8,05	7,43
Omena	1 kg	8,43	8,36	8,08	8,45	8,24	9,92
Appelsiini	1 kg	8,40	8,34	8,30	8,82	8,28	8,52
Banaani	1 kg	9,95	10,07	9,79	9,68	9,99	10,35
Kiivi	1 kg	17,78	16,84	18,22	18,81	17,57	18,57
Mandariini	1 kg	14,14	14,49	13,67	14,35	13,61	15,23
Ananassäilyke	227 g	3,52	3,85	3,29	3,81	3,29	3,51
Rusinat	250 g	5,30	5,50	5,27	5,10	5,04	5,49
Sekamehutiiviste	1 l	8,04	8,07	7,99	8,05	8,04	8,04
Appelsiinitäysmehu	1 l	5,39	5,56	5,49	4,84	5,50	5,13
Mansikkahillo	1 kg	23,55	25,94	22,53	21,77	22,65	21,01
Porkkana	400 g	4,19	4,05	4,25	4,78	3,98	4,22
Jäävuorisalaatti	1 kg	13,07	14,34	12,75	12,18	12,36	16,00
Keräkaali	1 kg	4,64	4,99	4,45	4,05	4,37	5,29
Tomaatti	1 kg	14,81	15,02	14,75	14,41	14,43	15,34
Kurkku	1 kg	14,13	14,37	13,98	13,82	13,62	15,03
Sipuli	1 kg	8,00	7,61	7,87	8,62	8,40	8,63
Ruukkusalaatti	1 kpl	5,42	5,61	5,24	5,54	5,05	5,71
Paprika	1 kg	27,34	27,35	26,88	26,78	27,88	30,44
Valkosipuli	1 kg	33,34	29,20	36,97	33,96	38,15	36,66
Tuore herkkusieni	1 kg	59,52	57,65	61,89	58,90	59,38	60,73
Sekavihannespakaste	250 g	2,58	2,57	2,55	2,52	2,51	2,90
Maustekurkkuviipaleet	1 kg	30,34	30,68	30,01	30,25	28,64	32,31
Sipulipussikeitto	57 g	6,79	7,21	6,45	6,77	6,71	6,75
Italiansalaatti	400 g	10,27	10,37	10,35	9,38	10,30	10,33
Ruokaperuna	1 kg	4,39	4,54	4,49	3,78	4,18	4,39
Ranskalaiset perunat	500 g	5,34	5,80	5,16	4,88	4,93	5,81
Perunalastut	200 g	11,18	11,85	10,92	10,33	10,89	11,80
Hienosokeri	1 kg	6,56	6,56	6,60	6,42	6,48	6,71
Palasokeri	750 g	7,96	8,23	7,91	7,90	7,73	8,05
Hunaja	500 g	20,36	20,47	20,53	21,59	18,57	20,08
Kahvipaketti	500 g	20,53	21,26	20,52	19,90	20,50	19,75
Pussitee	25 pss	3,63	3,50	3,56	3,67	3,73	3,92
Kaakao	500 g	14,38	14,55	13,91	14,47	14,39	14,97
Maitosuklaalevy	100 g	5,61	5,67	5,59	5,48	5,62	5,63
Suklaapatukka	50 g	3,91	4,11	3,81	3,63	3,86	3,98

Hyödyke	Määrä	Koko maa	Uusimaa	Etelä-Suomi	Itä-Suomi	Väli-Suomi	Pohjois-Suomi
Karkkiaski	21 g	3,06	3,08	3,03	2,91	3,10	3,21
Täytemakeispussi	95 g	6,05	6,31	6,02	5,91	6,00	5,75
Ksyytilipurukumi	6,5 g	1,67	1,67	1,67	1,68	1,64	1,67
Kermajäätelö	1 l	8,97	9,39	8,85	8,63	8,85	8,80
Jäätelötutu	65 g	3,54	3,73	3,47	3,45	3,45	3,45
Kasvirasvajäätelö	1 l	6,71	7,40	6,56	6,19	6,08	6,71
Gourmet-jäätelö	1 l	23,94	25,92	23,20	21,64	22,79	25,10
Hiiva	50 g	0,90	0,92	0,88	0,90	0,91	0,91
Sinappi	125 g	5,13	5,15	5,16	5,09	5,06	5,17
Kokonaiset maustepippurit	23 g	5,43	5,80	5,41	5,38	4,98	4,97
Tomaattikastike	1 kg	20,06	20,22	20,19	19,02	19,48	20,80
Jauhettu kaneli	22 g	4,32	4,35	4,37	4,46	4,20	4,08
Lasten purkkiruoka	125 g	4,98	5,25	5,08	4,54	4,68	4,92
Kasvisuutejuoma	1 l	5,82	5,98	5,87	5,40	5,68	6,14
Appelsiinilimonadi	1 l	5,42	5,74	5,45	4,64	5,49	5,51
Kivennäisvesi	1 l	4,93	5,03	5,03	4,32	4,89	5,26
Alkoholiuomat ja tupakka							
A-olut	333 ml	7,00					
Koskenkorva	0,5 l	83,00					
Punainen marlboro	20 kpl	22,00					
Asuminen, lämpö ja valo							
Kerrostalokaksion keskim. hinta, II nelj.	mk/m ²	6752,00					
2 h + keittiö, keskim. vuokra huhtikuu 1997	mk/m ² /kk	40,90					
Hoitovastike	mk/m ² /kk	11,43					
Asuntolainan keskim. korko, heinäkuu 1998	%	5,95					
Sähkö	kwh	0,52	0,50	0,53	0,55	0,52	0,50
Kevyt polttoöljy	1 l	1,44					
Kotitaloustarvikkeet							
Hehkulamppu	1 kpl	3,74	4,02	3,75	3,55	3,48	3,70
Paristot	1 kpl	6,31	7,07	6,55	5,72	3,80	6,51
Synteettinen pesuainetiiviste	1 kg	24,44	25,47	25,31	20,48	22,93	26,17
Astianpesuaine	1 l	18,49	19,38	17,92	18,51	18,05	18,83
Yleispuhdistusaine	1 l	17,10	17,13	17,40	17,12	16,03	17,35
Tiskiharja	1 kpl	6,58	6,04	6,89	6,79	6,73	6,47
Konetiskiaine	1 kg	17,36	17,41	17,33	16,54	16,10	20,51
Taluspaperi	4 rullaa	13,51	13,42	13,59	13,06	13,64	13,56
Suodatinpussit	100 kpl	9,42	10,11	9,38	8,88	9,74	8,85
Leivinpaperi	20 m rulla	12,54	12,51	12,69	12,25	11,95	13,01
Pakastuspussit	100 kpl	12,62	9,15	14,72	13,33	15,10	9,31
Muovikassi	1 kpl	0,75	0,74	0,76	0,76	0,74	0,78
Terveyden- ja sairaudenhoito							
Auringonhattu-uute	50 ml	27,29	29,60	28,03	26,13	24,45	19,40
Haavaaastari	28 kpl/pakk.	12,59	12,66	12,60	12,50	12,44	12,50
Kondomit	5 kpl/pakk.	18,19	18,66	18,09	17,47	18,01	17,63
Liikenne ja viestintä							
Bensiini 98e, itsepalvelu	1 l	5,68	5,71	5,66	5,71	5,46	5,88
Bensiini 95e, itsepalvelu	1 l	5,58	5,61	5,55	5,61	5,35	5,78
Bensiini 99, itsepalvelu	1 l	5,79	5,80	5,76	5,83	5,60	5,99
Diesel, itsepalvelu	1 l	3,69	3,71	3,64	3,68	3,69	3,82
Linja-automatka, 200 km, meno-paluu		209,00					
Pääkaupunkiseudun seutulippu	1 kk	325,00					
Junamatka, 200 km, meno-paluu		188,00					
Lentomatka Hki-Kuopio-Hki superhinta		675,55					

Hyödyke	Määrä	Koko maa	Uusimaa	Etelä-Suomi	Itä-Suomi	Väli-Suomi	Pohjois-Suomi
Taksimatka, 5 km päiväsaikaan		46,00					
Kirjemaksu, 1. lk kotimaassa	50 g	3,00					
Kulttuuri ja vapaa-aika							
Filmirulla	24 kuvaa	21,48	19,33	23,46	22,76	20,62	29,73
Koiran kuivamuona	3 kg	29,97	30,74	30,21	27,72	27,27	32,41
kissanhiekkä	5 kg	23,93	23,49	23,52	22,51	23,81	27,30
Elokuvallippu		40,55	41,11	40,00	40,00	40,83	41,25
Teatterilippu		79,56	89,44	75,71	70,00	75,00	60,00
Sulkapallotunti	1 tunti	61,57	67,33	59,92	52,67	48,00	48,67
Kuntosali, yksityinen	10 kertaa	247,19	272,22	228,93	208,75	235,00	213,83
Uimahallimaksu	1 kerta	17,10	17,00	14,33	21,50	20,00	20,50
Aerobicitunti	1 tunti	26,45	27,72	24,54	25,83	27,75	23,38
TV-lupa	vuosi	888,00					
Loton sarakemaksu		3,00					
Vakioveikkauksen sarakemaksu		1,00					
Filmin kehitys	rulla	28,09	28,44	27,83	27,67	27,67	28,83
Passikuva	4 kuvaa	47,73	45,22	49,33	38,83	56,83	49,83
Hotellit, kahvilat ja ravintolat							
Hotellihuonemaksu	1 heng. huone	482,08	565,00	460,33	379,17	449,17	412,50
Pizza		38,39	33,61	42,01	42,08	43,58	34,17
Viineri	1 kpl	8,29	8,92	8,13	8,00	7,50	7,79
Kahvi	1 kuppi	6,07	7,05	5,80	5,61	5,29	5,57
Virvoitusjuoma	333 ml pullo	7,94	9,27	7,27	7,21	7,41	7,05
Muut tavarat ja palvelut							
Hammasharja	1 kpl	8,16	8,25	8,19	8,04	7,70	8,41
Hienosaippua	100 g	4,20	4,07	4,33	4,58	4,00	4,06
Hammastahna	50 ml	5,76	5,67	5,96	5,38	5,66	5,94
WC-paperi	8 rullaa	19,00	19,19	19,06	18,22	18,77	19,43
Vauvanvaipat	70 kpl	100,17	99,32	102,07	91,68	101,34	103,19
Terveysseiteet	20 kpl/pakk.	17,94	19,69	17,39	16,34	17,91	16,69
Tamponit	16 kpl/pakk.	19,28	20,25	18,98	18,32	18,93	19,19
Paperinenäiliinat	100 kpl/pakk.	8,71	8,96	8,58	8,39	8,81	8,85
Kulutusluottojen korot, heinäkuu 1998	%	6,76					
Passi	10 vuoden	200,00					

INDEKSITAU LUKKO

	II/1998	Vuosimuutos %
● Asuntojen hintaindeksi 1983 = 100	191,2	9,7
● Taksiliikenteen kustannusindeksi, 1995 = 100	104,7	1,7
● Invataksiliikenteen kustannusindeksi, 1995 = 100	105,4	1,9
● Sairaankuljetusliikenteen hintaindeksi, 1995 = 100	103,8	1,6
● Julkisten menojen hintaindeksi *		
Valtiontalous	102,8	1,8
Kuntatalous	105,1	2,8
● Ansiotasoindeksi 1990=100*		
Yhteensä	128,0	3,6
Kuukausipalkat	128,6	3,4
Tuntipalkat	126,3	4,0
	Elokuu 1998	Vuosimuutos %
● Kuluttajahintaindeksi 1995 = 100	103,4	1,8
Elintarvikkeet ja alkoholitomat juomat	102,0	2,5
Asuminen, lämpö ja valo	105,0	2,0
Liikenne	106,3	1,8
Kulttuuri ja vapaa-aika	102,7	1,2
● Elinkustannusindeksi 1951:10 = 100	1 437	
● Maatalouden tuotantopanosten hintaindeksi 1990=100	88,0	-1,9
● Maatalouden tuottajahintaindeksi 1990=100**	58,4	0,0
● Tukkuhintaindeksi 1995 = 100	99,5	-2,1
DA Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	102,6	0,5
232 Öljytuotteet	109,2	-8,5
27 Perusmetallit	89,5	-4,5
DK Koneet ja laitteet	109,6	1,4
DL Sähköiset tuotteet ja optiset laitteet	84,0	-7,1
DM Kulkuneuvot	108,5	1,1
E Sähkö, kaasuu, lämpö ja vesi	107,2	0,9
● Vientihintaindeksi 1995 = 100	97,8	-5,1
DD Puutavara ja puutuotteet	92,7	-6,2
21 Selluloosa, paperi ja paperituotteet	98,4	4,7
27 Perusmetallit	92,5	-0,4
28 Metallituotteet	97,4	3,4
DK Koneet ja laitteet	105,9	-1,8
DL Sähkötekniset tuotteet ja optiset laitteet	90,7	-5,9
● Tuontihintaindeksi 1995 = 100	96,7	-1,6
27 Perusmetallit	91,7	-7,0
DK Koneet ja laitteet	110,4	1,6
DL Sähkötekniset tuotteet ja optiset laitteet	81,7	-8,1
DM Kulkuneuvot	114,9	3,0
● Teollisuuden tuottajahintaindeksi 1995 = 100	99,0	-1,9
● Kotimarkkinoiden perushintaindeksi 1995 = 100	99,2	-2,1
● Rakennuskustannusindeksi 1995 = 100	104,1	2,0
Työpanokset	106,0	1,8
Tarvikepanokset	105,3	2,0
● Maarakennuskustannusindeksi 1990 = 100	107,7	1,0
● Metsäalan konekustannusindeksi 1990 = 100	125,7	2,6
● Maarakennusalan konekustannusindeksi 1990 = 100	111,5	1,5
● Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	105,0	1,6
● Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	115,4	1,8

* Ennakkotieto

** Heinäkuu 1998

Postitus
2 lk kirje

PMM
sopimus
00022/1

SVT Suomen virallinen tilasto

LISÄTIETOJA

Ilkka Hemmilä/Palkat
Arja Kinnunen/Hinnat
(09) 17 341

MYyntI

Tilastokeskus/Myyntipalvelu
PL 3B
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2474
sähköposti: myynti.tilastokeskus@stat.fi

FÖRSÄLJNING

Statistikcentralen/Försäljningstjänsten
PB 3 B
00022 Statistikcentralen
tfn (09) 1734 2011
fax (09) 1734 2474
e-post: myynti.tilastokeskus@stat.fi

ORDERS

Statistics Finland/Sales Services
P.O.Box 3B
FIN-00022 Statistics Finland
Finland
Tel + 358-9-1734 2011
Fax +358-9-1734 2474
E-mail: myynti.tilastokeskus@stat.fi

KÄYNTIOSOITE

Työpajakatu 13
00580 HELSINKI

ISSN 0784-8374/Palkat
ISSN 0789-2462/Hinnat